

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 1. Utbildningsvetenskaplig kärna

Lärosäte: Högskolan Kristianstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i undervisningsämnena: **matematik, samhällskunskap och svenska.**

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnena: **matematik och samhällskunskap**

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se nedan. Redogör därefter för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Redogör i del 2 för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Både i självvärderingens del 1 och 2 ska det framgå vad som är gemensamt för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 och inriktning mot arbete i gymnasieskolan samt vilka skillnader som finns. Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämnesläraruutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömargruppen en helhetsbild av ämnesläraruutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarnas utformning såsom marginaler.
- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter om en inriktning (årskurs 7–9 eller gymnasieskola) omfattas, eller 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter om två inriktningar omfattas (årskurs 7–9 och gymnasieskola). Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

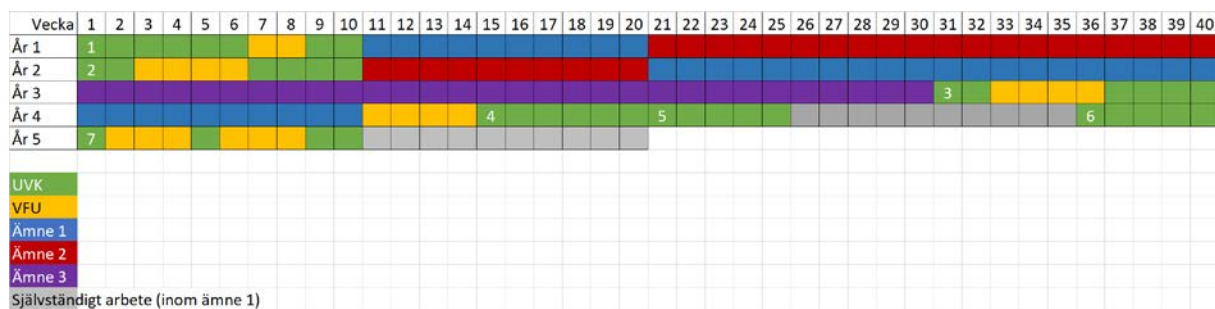
Beskrivning

Redogör för utbildningens organisation och upplägg på en övergripande nivå och motivera i relation till examensordningen. Beskriv relationen mellan den utbildningsvetenskapliga kärnan, den verksamhetsförlagda delen av utbildningen, ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Ange när lärosätet erhöll examenstillstånd för respektive undervisningsämne och inriktning.

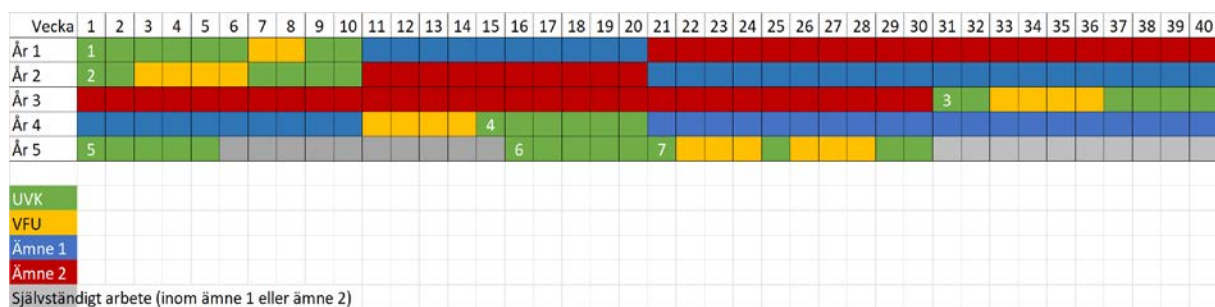
Läro- och lärutbildning i Kristianstad har anor sedan mitten av 1800-talet, men det var inte förrän under 1990-talet som de utbildningar som då mer eller mindre motsvarade dagens ämnesläro- och lärutbildning började genomföras vid Högskolan Kristianstad (HKR). Såväl 4–9-läro- och lärutbildning som gymnasieläro- och lärutbildning hade hunnit bli etablerade före läro- och lärutbildningsreformen 2001 och under 2001–2010 genomfördes läro- och lärutbildning mot grundskolans senare år och gymnasieskolan med en relativt stor ämnesbredd (12 ämnesinriktningar). Från 2011 startades en ämnesläro- och lärutbildning tillsammans med Lunds universitet, med huvudsaklig geografisk placering i Helsingborg. Antagning till denna gemensamma utbildning upphörde 2015 och den har sedan dess fasats ut. Istället startades en ämnesläro- och lärutbildning vid respektive lärosäte. HKR gjorde under de två första åren endast mindre antagningar med ingångsämnen matematik respektive biologi. Det är först från och med HT17 som lärosätet genomför en fullskalig antagning helt i egen regi, vilket innebär ett årligt intag om cirka 100 studenter. Antagningen har gjorts utifrån fasta ämneskombinationer med en större bredd mot inriktning 7–9 än mot gymnasieskolan och med kontinuerligt större volymer inom inriktning 7–9. I snitt har ungefär dubbelt så många studenter sökt till 7–9-inriktningen som till gymnasieinriktningen. Från och med HT19 planeras att antagning istället sker i inriktning och ingångsämne. De ämnen där vi har examensrättigheter för både inriktning mot gymnasieskolan och mot årskurs 7–9 är följande: biologi, historia, kemi, matematik och samhällskunskap. Vi har även examensrättigheter för det gymnasieskole-exklusiva ämnet naturkunskap. De ämnen vi har examensrättigheter för enbart årskurs 7–9 är följande: engelska, geografi, hem- och konsumentkunskap, religionskunskap och svenska. Vi genomför eller planerar genomföra utbildning i samtliga ämnen som vi har rättigheter för, förutom religionskunskap. Examensrättigheterna erhöles 2010, förutom för kemi och matematik mot gymnasieskolan, som kompletterades med i och med beslut 2013 respektive 2015.

Utbildningen i samverkan med Lunds universitet är nedlagd och det är respektive lärosätes utbildning som enligt beslut ska utvärderas. Det innebär att den ämnesläro- och lärutbildning som här kan bli föremål för bedömning endast har hunnit genomföras i full skala under tre terminer. För samhällskunskap och svenska har därför endast 15 hp genomförts, medan det för matematikämnet, verksamhetsförlagd utbildning och utbildningsvetenskapen finns något fler genomförda kurser, i och med att matematikämnet startades upp tidigare. Så långt utbildningen hunnit hittills har den genomförts i form av gemensamma kurser för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan, bortsett från då det gäller den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU), som genomförs inom den skolform som studenterna har valt att inrikta sig mot.

HKR har en tydlig profil mot de stora professionsutbildningarna, och läro- och lärutbildning är en bärande pelare inom verksamheten. Sedan 2018-01-01 är lärosätet organiserat i fyra fakulteter, varav Fakulteten för läro- och lärutbildning är en. All läro- och lärutbildning och därtill hörande verksamhet och i princip all personal som är engagerad i läro- och lärutbildningarna ingår därför i en och samma fakultet. Fakulteten leds av en dekan. Utbildningarna leds av en programområdesansvarig, med ekonomiskt ansvar och kvalitetsansvar för utbildningen. Personalen organiseras i avdelningar utifrån ämnestillhörighet och dessa leds av avdelningschefer, vilket utvecklas under rubriken *Personal* nedan.

Figur 1. Programmets struktur för inriktning 7–9

Figur 2. Programmets struktur för inriktning gymnasieskolan

Programmets struktur synliggör några principer. Den första terminen skall innehålla dels utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) för en introduktion till läraryrket, dels en yrkesprövande verksamhetsförlagd utbildning (VFU), där studenten tidigt kommer i kontakt med professionen i praktiken och dels det ingångsämne studenten valt i sin kombination, för att anknyta till vikten av de ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper som utmärker ämneslärarutbildningen. Studier i de olika ingående ämnena varvas sinsemellan och med UVK och VFU. Det är ett utslag av strävan är att utbildningen skall bli en helhet där de olika delarna hänger ihop och stödjer studentens progression.

Som synes ligger VFU inte för sig självt, utan inbäddat i en kontext av utbildningsvetenskaplig kärna. De olika VFU-perioderna anknyter också tillbaka till de tidigare ämnes- och ämnesdidaktiska studierna.

Styrgrupp för ämneslärarutbildningen

Ämneslärarutbildningen leds operationellt av en programområdesansvarig (POA) som har en styrgrupp till sitt förfogande. Styrgruppen består av ämnessamordnare för utbildningens alla ämnen, inklusive VFU och UVK. Styrgruppens uppgift är att styra utbildningen, men också att utveckla utbildningens professionsinriktning och vetenskaplighet.

Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK)

Tre av sju UVK-kurser om sammanlagt 30 (av 60) hp har genomförts när denna självvärdering görs. Den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) är uppbyggd på samma sätt i grundlärarutbildningen och ämneslärarutbildningen vid HKR. För att säkerställa kvalitet och likvärdighet i dessa utbildningars hela UVK-struktur togs de nuvarande UVK-kurserna fram gemensamt i samverkan mellan samtliga ingående lärarprogramområden inför den till omfattningen begränsade programstarten av ämneslärarutbildningen 2015. Till den utökade och fullskaliga programstarten 2017 kvalitetsgranskades och reviderades UVK-

kursernas innehåll, men strukturen från 2015 kvarstod. UVK är uppbyggd kring de områden som beskrivs i högskoleförordningen i form av sju separata kurser (se tabell 1, nedan) på mellan 7,5 till 12 hp. Kursupplägget utgår från examensordningen och examensmålen har konkretiserats till lärandemål, utifrån bedömningen att syfte och lärandemål inte bör särskiljas mellan de olika lärarutbildningarna. Kurserna har en tydlig progression utifrån ett professionsperspektiv och fokuserar på olika delar av uppdraget kopplat till ämnesinnehåll. Kursplanerna för samtliga sju UVK-kurser har arbetats fram parallellt för att säkerställa såväl progressionen som att samtliga delar, angivna i examensordningen, behandlas och examineras i utbildningen. Det som skiljer de olika lärarutbildningsinriktningarna från varandra avspeglas främst i kurslitteraturen och i hur målen konkretiseras inom respektive program.

Tabell 1. Struktur för kurserna i utbildningsvetenskaplig kärna.

UVK1 (12 hp)	UVK 2 (9 hp)	UVK 3 (9 hp)	UVK 4 (9 hp)	UVK 5 (7,5 hp)	UVK 6 (7,5 hp)	UVK 7 (6 hp)
Utbildning och kunskap	Utbildning och lärande	Utbildning och det sociala	Utbildning och undervisning	Utbildning och vetenskap	Utbildning och samhälle	Utbildning och yrke

Anmärkning: Kursernas grundläggande fokus är markerat i fetstil. De kurser som hunnit genomföras och som ingår i utvärderingen på vit bakgrund. De som ännu inte genomförts och som inte ingår i utvärderingen på grå bakgrund.

Sedan den utökade programstarten av ämneslärarutbildningen 2017 har ett genomgripande kvalitetsarbete skett med målet att skapa en mer sammanhållen ämneslärarutbildning. Utbildningens tre delar UVK-VFU-Ämne har integrerats till innehåll och form. Bakgrunden till detta förändringsarbete är att en ämneslärarutbildning är i sina förutsättningar en splittrad utbildning eftersom dess delar härrör ur akademiens autonoma discipliner (ämne och UVK) och läraryrkets profession (VFU).

Programutvärderingar från vår gemensamma ämneslärarutbildning med Lunds universitet och även från vår egen tidigare ämneslärarutbildning före 2011 visar entydigt att studenter inte uppfattar utbildningen som en helhet. En sammanhållen utbildningen är en angelägen kvalitetsaspekt. Främst för att det innebär en progression inom hela utbildningen, och inte bara i dess delar, vilket är en avgörande förutsättning för att studierna ska resultera i en profession. I denna sammanhållna utbildning har UVK stärkts genom att dess innehåll har relaterats till ämnesdidaktik och VFU. Innehållet har därmed fått en tydligare professionsinriktning och fördjupas genom tillämpning och analys i hela utbildningen, inte enbart i UVK-kurserna.

Arbetet mot en mer sammanhållen utbildning har skett genom förändringar i innehåll och i hur utbildningen organiseras. Kursplaner i UVK, VFU och ämne har formulerats i syfte att öppna dörrar mellan delarnas olika kurser. Syfte, innehåll, mål, examination och litteratur är relaterat till en utbildningsgemensam progression. Ett sådant innehåll kräver specifika förutsättningar där kursansvariga och undervisande lärare har resurser, kompetens och kommunikationsytor att mötas för planering och utveckling över ämnesområden, discipliner, institutioner och även fakulteter. Styrningen och utvecklingen av detta sker från programrådsansvarig och styrgruppen för ämneslärarutbildning (se ovan) som består av ämnessamordnare från alla ämnen, VFU och UVK. Ämnessamordnarna bidrar med en kunskap i ämne, VFU och UVK och är ämneslärarutbildningens länk ut mot sina områden och är därmed en avgörande kompetens i samordningen av en sammanhållen utbildning.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola). Relatera till ifylld och bilagd lärartabell.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Lärarpersonalen inom lärarutbildningarna ingår i allt väsentligt i Fakulteten för lärarutbildning. Fakulteten delas in i fem avdelningar: *Avdelningen för Humaniora, Avdelningen för Matematik- och Naturvetenskapernas didaktik, Avdelningen för Psykologi, Avdelningen för Utbildningsvetenskap med inriktning mot förskola och fritidshem samt Avdelningen för Utbildningsvetenskap med inriktning grundskola, gymnasieskola och specialpedagogik.* Kompetensen för de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna hämtas från alla fakultetens avdelningar, men när det gäller ämneslärarutbildningen framför allt från den sistnämnda. Det är avdelningscheferna som ansvarar för att rätt kompetens finns att tillgå för fakulteternas olika utbildningar. Avdelningscheferna har ett strukturerat schema med regelbundna träffar sinsemellan, där de tillsammans med dekan och programområdesansvariga hanterar frågor kring kompetensbehovet och samordnar bemanning. Avdelningscheferna ansvarar för att ta fram underlag för en kompetensförsörjningsplan, som sammanställs på fakultetsnivå såsom fakultetens strategiska kompetensförsörjningsplan under de närmaste tre åren. Denna plan tas upp i fakultetsnämnden för beslut och den redovisas för Rektor och övriga dekaner för en samordning på lärosätetsnivå. Detta arbete syftar till att ge goda förutsättningar för att använda resurserna effektivt och garantera bästa möjliga kompetens i utbildningarna. I och med att i princip all personal inom ämneslärarutbildningen ingår i samma fakultet och med dekan i linjen underlättas samordnade insatser såväl för tjänsteplanering, kompetensutveckling som rekrytering. Eftersom det är lärarutbildning som är så tydligt fokus för verksamheten och att mycket lite hänsyn behöver göras till andra utbildningars strukturer och behov följer att mycket få kompromisser, om ens några, behöver göras i förhållande till att skapa bästa möjliga förutsättningar för just *lärarutbildning*.

I lärartabellen listas de som ingick i kursen senaste gången den gavs. UVK1 om 12 hp genererade då ett tjänsteunderlag motsvarande 770 klocktimmar (klt). Utifrån detta räknar vi med att UVK-kurserna sammantaget genererar cirka 4000 klt (12 hp en femtedel av de totala 60 hp). Det innebär att det redovisade underlaget är ungefär en fjärdedel av den totala lärarresursen för UVK, fullt utbyggd. De kurser som genomförts (rubrikerna "kunskap", "lärande" respektive "det sociala") har en viss tyngdpunkt på pedagogikämnets allmänna delar, men här ingår också exempelvis psykologi, sociologi och utbildningshistoria. Vi har därför haft en personalsammansättning bestående av 3 lektorer i pedagogik, 1 lektor i sociologi, 1 lektor i psykologi, 1 lektor i utbildningsvetenskap, 1 biträdande professor i historia, 1 adjunkt (magister) i pedagogik och 1 adjunkt (master) i utbildningsvetenskap. Andelen med egen

forskarutbildning (7 av 9) är någorlunda representativ för hur utbildningen planeras i sin helhet. Att det är samma andel (7 av 9) som har egen lärarutbildningsexamen kan ses som en tillfällighet, men det representerar ett utslag av vår strävan efter samma målbild av relevans och aktualitet när det gäller aktuell professionserfarenhet som när det gäller vetenskaplig meritering.

Forskande personal på lektornivå har en så kallad schablonmånad forskning i tjänsten, vid sidan om kompetensutvecklingstid motsvarande ytterligare cirka en månad. Det finns också möjligheter att erhålla ytterligare forskningstid om högst tre månader fördelade efter prestation. Icke forskande personal har kompetensutvecklingstid. Biträdande professorer (docentmeriterade) har 1,5 månaders schablontid och professorer 3 månader.

Kompetensutvecklingstiden ska användas för att utveckla medarbetarens kompetens för verksamhetens behov och framtid. Det innebär att avdelningschefen och medarbetaren vid ett årligt samtal drar upp riktlinjerna för vad medarbetaren förväntas använda tiden till och hur detta sedan följs upp. Inom fakulteten görs en verksamhetsutvecklingsplan och i denna ingår särskilda kompetensutvecklingsinsatser som fångas upp inom avdelningarna. Som ett exempel kan nämnas ett särskilt fokus på en höjning av digital kompetens för samtliga medarbetare inom lärarutbildning under 2018 och 2019.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Generella förutsättningar

Vetenskaplig aktivitet hos lärarna stärks i sambandet mellan forskning och utbildning. Genom att HKR:s disputerade medarbetare har tid för forskning inplanerad i tjänsten, kan studenterna involveras i en utbildningsmiljö där forskningsverksamhet är pågående och nära. Även flera adjunkter har extra kompetensutveckling för vetenskaplig meritering (master-/ forskarutbildning). Vid HKR finns dessutom formellt inrättade forskningsmiljöer och forskningsplattformar stödda av såväl intern som extern finansiering, vilka beskrivs nedan.

Forskningsmiljöer vid fakulteten för lärarutbildning

Vid Fakulteten för lärarutbildning finns sedan några år tillbaka tre formellt inrättade och finansierade forskningsmiljöer: *Barndom, Lärande och Utbildning* (BALU), *Forskning Relationell Pedagogik* (FoRP) samt *Learning in Science and Mathematics* (LISMA). FoRP är den forskningsmiljö som främst samlar lärare verksamma inom UVK vid ämneslärarutbildningen och fungerar även som ett paraply för två forskningsgrupper: *Arbete i skolan* (Ais) och *Specialpedagogik*. Nämnade miljöer och forskningsgrupper bedriver forskning om pedagogiskt arbete och professionalism utifrån de intresseområden som speglas i deras namn och med ett tydligt fokus på frågor som är relevanta för lärarutbildningarna och professionen.

Forskningsplattformen lärande i samverkan

Fakulteten för lärarutbildning har vid sidan om de traditionella forskningsmiljöerna också startat forskningsplattformen *Lärande i samverkan* tillsammans med omgivande kommuner. Plattformens syfte är att utifrån praktisknära/praktikutvecklande och verksamhetsrelevant forskning bidra till att dels utveckla undervisningen i skola och förskola, dels att utveckla lärarutbildningarna. Forskningsplattformen startade 2017 och drivs i samverkan med externa partners med fokus på praktisknära projekt.

En internationell utbildningsmiljö

Lärarutbildningar har en tydlig nationell prägel och det är ofta en utmaning att få in perspektiv från en internationell akademisk miljö. I HKR:s *Strategi för internationalisering 2016–2020* betonas att en hög grad av internationalisering ska utvecklas i syfte att lyfta fram, kvalitetssäkra och utveckla våra utbildningar. Under 2018 pågår därför ett projekt vid Fakulteten för lärarutbildning som syftar till att öka mobiliteten inom våra olika lärarutbildningar och bland undervisande personal. Som ett led i denna

strävan har det tagits fram en internationell termin som omfattar 30 hp och som är öppen både för internationella och svenska studenter. Kriteriet har varit att internationella studenter ska studera med ordinarie programstudenter inom programmen och inte i fristående kurser vid sidan av.

Ämnesgruppen i pedagogik vid avdelningarna för utbildningsvetenskap

Vid Fakulteten för lärarutbildning finns det två avdelningar i utbildningsvetenskap: a) en med inriktning mot grundskola, gymnasieskola och specialpedagogik, och b) en med inriktning mot fritidshem och förskola. Förstnämnda avdelning är den som främst förser de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna vid ämneslärarutbildningen med lärare. Ämnesgruppen leds av en professor och inom dess ram knyts forskningen inom ämnesområdet till lärarutbildningarna.

Utvecklingsområden: UVK hålls ihop av en ämnessamordnare som samlar de kursansvariga för gemensamt utvecklingsarbete. Detta sker i linje med den ursprungliga tanken om att kurserna behöver hållas samman samtidigt som de utvecklas inom respektive program och förankras med aktuell forskning. Det finns dock ett behov av ett mer utvecklat gemensamt och formellt forum, vilket är under utveckling, där UVK-lärare från de olika programområdena och ämnena möts för utvecklingsarbete och forskningsdiskussioner.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

- 2. Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Självvärderingen utifrån examensmål 2 kan endast göras utifrån ett begränsat underlag. Utbildningen i UVK har vid tidpunkten för självvärderingen genomfört och avslutat 30 högskolepoäng av utbildningens totala 60 högskolepoäng.

Förutsättningarna för den del av examensmål 2 som omfattar "fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt /.../ forskningsmetoder" preciseras i lärandemål inom ramen för UVK5. Då UVK5 ännu inte har getts saknas det förutsättningar att närmare redogöra för genomförande och utfall av denna del av examensmålet och därmed inte heller för hela målet ifråga.

Den del av examensmålet som berör "kunskap om förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet" samt betydelsen av detta för de blivande ämneslärares yrkesutövning, konkretiseras däremot redan i den inledande UVK1-kursen. Det sker i form av följande lärandemål "kunna beskriva, diskutera och problematisera olika sätt att se på såväl kunskap och bildning som förhållandet mellan en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt betydelsen av detta för den kommande yrkesutövningen/.../".

Lärandemålet examineras inom ramen för ett återkommande kursupplägg, där informerande föreläsningar följs upp i examinerande seminarier, som samtidigt bearbetar och fördjupar kurslitteraturen och kursinnehållet inför efterföljande skriftlig examination. Till exempel utreds i det här fallet relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i skolans uppdrag, med utgångspunkt i motsvarande formulering i skollagen och gymnasieskolans läroplan. Seminariet har då föregåtts av föreläsningen "Vad är kunskap? Om kunskapssynen i skolan" samt av föreläsningar om läroplansteori och utbildningshistoria, som till exempel behandlar kurslitteratur som *Utbildningens förändrade villkor: nya perspektiv på*

kunskap, bildning och demokrati (Gustavsson 2009), *Läroplansteori och didaktik* (Wahlström 2014) och *Lärande Skola Bildning - Grundbok för lärare* (Lundgren m fl 2016). Seminarieuppgiften, som i förväg lämnas in som en digital "inträdesbiljett", har varit att bearbeta kurslitteraturen och föreläsningssinnehållet i form av välmotiverade och välgrundade frågor som studenten vill lyfta på seminariet. På seminariet har frågorna först ventilerats i mindre grupper och därefter har gruppernas diskussioner lyfts i helklass. Det här exemplet visar också hur studenterna ges inflytande i undervisningen genom att själva få ta fram diskussionsfrågor till seminariet, där lärarens uppgift blir att vara styrande och ge formativ feedback inför kommande uppgifter. Kursmomentet syftar till att medvetandegöra skolans och samhällets kunskapssyn ur ett historiskt perspektiv, däribland traditionella ideologiska spänningsfält inom skola och lärarutbildning. Med en sådan referensram lär sig studenterna redan från början att inför kommande yrkesutövning balansera teori och praktik. Samtidigt ges förutsättningar för progression mot kommande lärandemål i UVK5 och examensmål 2.

Seminarierna relateras också till mellanliggande VFU-moment i förberedande och uppföljande syfte. Lärandemålet berörs och examineras således även inom ramen för ett seminarium som följer upp studenternas erfarenheter efter det i UVK1-kursen inflikade VFU-momentet. Detta behandlar specifikt styrdokumenterna i praktiskt arbete, däribland kurs- och ämnesplanerna för studenternas ämnesinriktningar. Studenterna får utifrån själva yrkespraktiken reflektera över såväl beprövad erfarenhet som teoretisk kunskap.

Det exemplifierade kursupplägget innebär att studenterna regelbundet får pröva, träna och utveckla vetenskapligt-kritiska förmågor samtidigt som kurs- och föreläsningssinnehållet samt kurslitteraturen för kursmomenten ifråga bearbetas och fördjupas. På så vis inleds, i utbildningens allra första kurs, en progression mot att förverkliga examensmålets krav på fördjupade kunskaper och förmågor

Styrkor: Inom UVK har vi ända sedan de nuvarande lärarutbildningarnas start särskilt och systematiskt arbetat med att stärka och förankra vetenskaplig medvetenhet och ett vetenskapligt-kritiskt förhållningssätt. Kursupplägget med återkommande examinerande seminarier är ett resultat av detta och numera en inarbetad del av undervisningen hos samtliga UVK-lärare. Medvetenheten om målområdet bland de lärare som arbetar inom UVK bedöms tack vare detta långvariga och pågående utvecklingsarbete som hög. Sammantaget säkerställer detta en hög kvalitet genom utbildningen, med goda förutsättningar för att studenterna ska kunna uppnå examensmålet ifråga.

Utvecklingsområden: En ständig utmaning i arbetet med att skapa en sammanhållen utbildning med tydlig progression är att det alltid måste säkerställas att planering och genomförande av UVK-kurserna sker i samverkan med ämnena och VFU-kurserna, och att undervisningen kan bedrivas flexibelt i relation till antal studenter, ämnen och inriktningar. Förutsättningen för ett sådant kvalitetsarbete stärks i takt med att utbildningen fortskrider och vi kan räkna in ett självvärderande underlag som omfattar en hel genomförd utbildning om 60 hp kurser i UVK.

Specifikt för grundskolans årskurs 7–9

Samtliga självvärderade UVK-kurser om sammanlagt 30 hp har genomförts som gemensamma kurser för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Dock planeras och genomförs undervisningen delvis i gruppkonstellationer med utgångspunkt i studenternas ämnen och inriktningar, till exempel vid det ovan nämnda praktiska läroplansseminariet.

Specifikt för gymnasieskolan

Samtliga självvärderade UVK-kurser om sammanlagt 30 hp har genomförts som gemensamma kurser för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan. Dock planeras och genomförs undervisningen delvis i gruppkonstellationer med utgångspunkt i studenternas ämnen och inriktningar, till exempel vid det ovan nämnda praktiska läroplansseminariet.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Självvärderingen utifrån examensmål 3 kan endast göras utifrån ett begränsat underlag. Utbildningen i UVK har vid tidpunkten för självvärderingen genomfört och avslutat 30 högskolepoäng av utbildningens totala 60 högskolepoäng.

Förutsättningarna för den del av examensmål 3 som handlar om "fördjupad förmåga att /.../ tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter /.../ för att därigenom bidra till utveckling av yrkesverksamheten" adresseras mer explicit i lärandemål i UVK4 och UVK7, medan den del som på samma sätt mer explicit berör "forskningsresultat" konkretiseras i UVK5. Ingen av dessa kurser har ännu getts, då självvärderingen görs, varför det saknas förutsättningar att redogöra för genomförande och utfall av hela examensmålet ifråga. För de delar av examensmålet som berör ämnen och ämnesdidaktik hänvisas till självvärderingens del 2.

Förberedelserna för att studenterna vid utbildningens slut ska kunna uppnå examensmål 3 i form av "förmåga att kritiskt och självständigt /.../ reflektera över egna och andras erfarenheter /.../ för att därigenom bidra till /.../ kunskapsutveckling inom" ämnesområdet, har emellertid påbörjats redan i de hittills genomförda kurserna UVK1-3. Det återkommande kursupplägget, som beskrivits under examensmål 2, bidrar långsiktigt till detta och till att utveckla kritiskt reflekterande förmågor och färdigheter hos studenterna, genom att de fortlöpande i skriftliga och muntliga seminarieuppgifter får träna på att förhålla sig vetenskapligt kritiska till såväl kursinnehåll och kurslitteratur som varandras tolkningar av detsamma. Exempel på lärandemål i hittills genomförda kurser är att kunna "reflektera kring läraryrkets professionella villkor" (UVK1), "diskutera och värdera utvecklingen av digital teknik /.../" (UVK2), "kritiskt /.../ diskutera olika undervisningsmetoder/.../" (UVK2), samt "kommunicera och reflektera kring värdegrundsfrågor/.../" (UVK3). Lärandemålen följs upp i litteraturseminarier liksom det som beskrivits under lärandemål 2. De har också följts upp i en så kallad reflektionslogg och mer strukturerade

lärandesamtal i grupp. Detta har sedan redovisats och diskuterats i helklass, som verktyg för kollegialt lärande. Den gemensamma kunskapsutvecklingen inom ämnesområdet åstadkoms genom dessa arbetsmetoder som specifikt syftar till att låta studenterna ta del av varandras perspektiv och sätt att tänka. Likväl är det viktigt att påpeka att detta erfarenhetsutbyte är på en introducerande nivå och inledningen på en progression och kan därmed inte enkom utgöra grunden till att nå examensmål 3 formulering om förmågan att "visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter".

Examensmålet uttrycker att studenterna ska kunna reflektera "självständigt". En viktig aspekt av seminarieupplägget, som bidrar till att studenterna vid utbildningens slut ska kunna uppnå examensmål 3, är att det bidrar till utvecklingen av ett personligt pedagogiskt förhållningssätt. Detta betonas i att seminarieövningarna förbereds individuellt, och att förberedelsematerialet lämnas in i förväg och utgör studenternas "inträdesbiljett" till seminarierna. Efter seminarierna har studenterna fått bearbeta seminarieinnehållet i ett individuellt reflektionsdokument, som också har lämnats in. Tanken är att bearbetningsdokumenten ska följa studenterna genom hela utbildningen i personliga bedömningsportfolier. Detta hjälper studenten att synliggöra den egna progressionen genom programmet.

Lärandet handlar också om att kunna göra välgrundade och motiverade självständiga val och ställningstaganden. Denna kompetens utvecklas och tränas särskilt inom ramen för kursmoment i psykologi och didaktik i UVK2, bland annat i relation till kunskapssyn, lärandeteorier och ämnestraditioner. Till exempel får studenterna här börja reflektera över den egna pedagogiska grundsynen, som utgångspunkt för vissa etiska, didaktiska och andra val som är förknippade med lärarrollen och undervisning. Detta examineras utöver muntlig seminarieform även i en skriftlig inlämningsuppgift, genom ett lärandemål som innebär att studenterna ska "kunna kritiskt granska och diskutera olika sätt att se på utveckling och lärande i förhållande till samhällskrav och den egna pedagogiska grundsynen". Pedagogisk grundsyn efterfrågas ibland när man söker anställning som lärare och studenterna har i detta avseende fått påbörja en formulering kring den egna pedagogiska grundsynen. Syftet är att de med utgångspunkt i kurslitteratur och föregående föreläsningar, till exempel om lärandeteorier och ämnestraditioner, ska ta ställning till den egna synen på kunskap, lärande, barn, pedagogik och olika traditioner inom det egna undervisningsämnet.

Styrkor: Det återkommande kursupplägget, som upprepat genom hela utbildningen både fördjupar kunskaper och tränar såväl förmågor som förhållningssätt, innebär alltså att också förmågorna som anges i examensmål 3 på ett naturligt sätt integreras genom hela utbildningen. Därtill bidrar även högskolans relationella profil, som framför allt är framträdande i UVK3, med undervisande lärare som bedriver forskning inom detta område såväl nationellt som internationellt. Detta visar samtidigt hur pågående forskning som kan bidra till examensmålet integreras i grundutbildningen. Allt detta sammantaget bedöms bidra till att säkerställa en hög kvalitet genom utbildningen och ge goda förutsättningar för att studenterna vid utbildningens slut ska kunna uppnå examensmål 3.

Utvecklingsområden: Dokumentationen i samband med seminarierna har upplevts som positiv, men också som problematisk, av såväl studenter som lärare. En revidering av kursplanerna har därför påbörjats inom ramen för det pågående utvecklingsarbetet, för att successivt reducera kraven till en obligatorisk inlämning per seminarium. Analysen fortsätter också av hur dokumentation i samband med seminarier ska kunna effektiviseras och samtidigt bidra till hög kvalitet i utbildningen.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

4. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Examensmål 4 har medvetet inte hittills konkretiserats i UVK-kursplanerna, utan uteslutande knutits till ämnesdidaktiska moment som genomförs inom ramen för ämnesstudierna och inom den verksamhetsförlagda utbildningen. För redogörelse av detta examensmål hänvisas därför till del 2.

Specifikt för grundskolans årskurs 7–9

Specifikt för gymnasieskolan

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

- 5. Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola). Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Självvärderingen utifrån examensmål 5 kan endast göras utifrån ett begränsat underlag. Utbildningen i UVK har vid tidpunkten för självvärderingen genomfört och avslutat 30 högskolepoäng av utbildningens totala 60 högskolepoäng.

Förutsättningarna för den del av examensmål 5 som handlar om "förmåga att /.../ planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten" för att "stimulera varje elevs lärande och utveckling" konkretiseras i lärandemål i UVK4 och UVK7. Då ingen av dessa båda kurser ännu har getts saknas det förutsättningar att redogöra för genomförande och utfall av denna del och av hela examensmålet ifråga.

Den del av examensmålet som berör hur själva genomförandet av de omnämnda färdigheterna ska ske, det vill säga "självständigt och tillsammans med andra", har det redogjorts för i beskrivningen av examensmål 3. Härutöver fångas delar av examensmål 5 mer eller mindre explicit upp av olika lärandemål i UVK-kurserna, som sammantaget skapar förutsättningar för den fortsatta progressionen. Detta exemplifieras nedan med nedslag i kursinnehåll och lärandemål i de hittills genomförda kurserna UVK1-3.

Inför planering av undervisning i pedagogiska verksamheter måste studenterna inledningsvis vara förtrogna med styrdokumentens mål och krav. Härutöver måste de även ha en god teoretisk grund med insikt i för området adekvat och aktuell forskning. Detta utvecklas successivt i en parallell progression av kursernas innehåll och färdigheter inom ramen för det återkommande kursupplägg som gäller alla UVK-kurser och som har beskrivits under både examensmål 2 och 3. Redan i UVK1 påbörjas till exempel träning i praktiskt läroplanarbete. Detta görs mot bakgrund av föregående föreläsningar om bland annat läroplansteori samt utifrån följande lärandemål: "kunna redogöra för väsentliga delar av innehållet i skolans styrdokument inbegripet skolans värdegrund i relation till studenternas undervisningsämne".

Lärandemålet visar hur vi har arbetat med att skriva in i kursplanerna att undervisningen i UVK ska relateras till ämnesdidaktiken, utifrån det generella kvalitetsmålet att skapa en mer sammanhållen utbildning. Studenterna får i examinerande seminarier, som om möjligt genomförs i ämnes- och inriktningsspecifika gruppkonstellationer, bekanta sig med läroplanen och kursplanerna i praktiken, såsom beskrivits under examensmål 2. Som uppföljning till det nämnda lärandemålet, fick studenterna diskutera läroplanens portalparagraf i relation till skolinspektionsrapporten *Skolornas arbete med demokrati och värdegrund*. Uppgiften innehöll frågor, till exempel "Hur uttrycker sig styrdokumentet om demokratiuppdraget?" och "Vilka svårigheter finns enligt rapporten när det kommer till att genomföra demokratiuppdraget?". Frågorna knöts vidare till kurs- och ämnesplaner för studenternas undervisningsämnen. Lärandemålet ingick även, så som beskrivits under examensmål 2, i ett uppföljande seminarium till det i UVK1-kursen inflikade VFU-momentet.

Lärandemålet examinerades även i kursens salstentamen. Tentamensfrågorna berörde sociala och individuella förutsättningar samt styrdokumentens riktlinjer, till exempel avseende värdegrund, individanpassning och rätten till utbildning.

I den därpå följande UVK2-kursen tydliggörs den ämnesdidaktiska situationens inplacering i en vidare samhällskontext, med avstamp i föreläsningar och kurslitteratur, där läroplansteori knyts till ämnesdidaktik. Syftet är att klargöra betydelsen av detta för de val som ämnesläraren måste göra under planering och genomförande av undervisning, till exempel för att kunna anpassa den till varje enskild elevs förutsättningar och behov. Kursen riktar således blicken mot undervisningens mål, innehåll och genomförande med utgångspunkt i de didaktiska frågorna och de respektive inriktningarnas kurs- och ämnesplaner. På så vis riktas blicken även mot kommande mer tillämpande ämnesdidaktiska och verksamhetsförlagda moment, genom att ämnesdidaktiska inslag får färga in UVK-seminarierna. Exempel på sådana seminarierubriker är "Lärande i läroplaner och praktik" samt "Med undervisningen i fokus – didaktiska traditioner". Under seminarierna får studenterna på olika sätt arbeta med att utifrån teori och praktiska övningar börja tänka kritiskt kring undervisningens praktik, läromedel och den egna kunskapssynen. Lärandemålen som examineras handlar till exempel om att kunna "identifiera och jämföra olika kunskapstraditioner och sätt att se på lärande" samt att "kritiskt kunna förhålla sig till och diskutera olika undervisningsmetoder, lärverktyg och teorier om lärande".

I UVK2 liksom i den efterföljande UVK3-kursen integreras även kursmoment i (pedagogisk) psykologi. Detta görs bland annat för att studenterna, i relation till examensmålet, ska förstå både sina egna och elevernas motiv och handlingar i specifika situationer, som också påverkar lärarens didaktiska och andra val. Ett sådant lärandemål handlar om att "redogöra för kognitiv utvecklingspsykologi, inlärningspsykologi och hjärnans utveckling upp till den ålder av elever som studenten förväntas undervisa". Också i detta kursmoment följs upplägget med föreläsningar, examinerande seminarier och därpå följande skriftlig examination, bland annat en salstentamen, som testar studenternas baskunskaper, till exempel avseende individens utveckling, inför kommande tillämpande moment. Några exempel på föregående föreläsningrubriker är "Hjärnan och minnet", "Kognitiv utvecklingspsykologi och språkutveckling" samt föreläsningen "Klassiska och moderna lärandeteorier" som även knyts till nämnda det didaktikmomentet.

UVK3-kursen lyfter på motsvarande sätt sociala och relationella aspekter av läraruppdraget, som också kan behöva tas i beaktande vid planering och genomförande av undervisning, och som på olika sätt bidrar till examensmål 5. Till exempel finns ett lärandemål där studenterna ska kunna "kritiskt förhålla sig till hur den förändrade användningen av digitala media kan påverka organisering av det pedagogiska uppdraget".

Detta examineras i form av en individuell uppgift som också planeras och presenteras med hjälp av digital teknik vid ett seminarium. Ett annat exempel är ett par snarlika lärandemål där studenterna ska ”ur ett ledarskapsperspektiv kunna analysera samspels- och konfliktsituationer i skolans praktik/.../” samt ”identifiera och analysera konflikter i undervisning och pedagogisk verksamhet samt dra slutsatser av vad det kan innebära för elevers lärande och utveckling”. Dessa båda lärandemål examineras och redovisas skriftligt i form av en fallstudie som löses i par eller i grupp.

Studenterna får alltså i dessa hittills genomförda UVK-kurser 1-3 utveckla både insikter och färdigheter som behövs för mer tillämpande moment i senare UVK-kurser. Där de exempelvis ska kunna genomföra planering i autentiska undervisningssituationer inom ramen för VFU-moment. Hela examensmål 5 kan dock inte uppnås förrän samtliga UVK-kurser har genomförts.

Styrkor: Studenternas färdighet och förmåga avseende examensmål 5 ges goda förutsättningar att utvecklas genom att utbildningen, såsom framgått ovan, har en tydlig progression med koppling till läraryrkets praktik, där undervisningen successivt bygger upp för övningar i praktiskt planerings- och bedömningsarbete i verkliga situationer. Att det bland lärarna som undervisar i UVK finns aktuella yrkeserfarenheter, däribland från det specialpedagogiska området, borgar också för hög kvalitet genom utbildningen.

Utvecklingsområden: Utmaningen inom detta liksom andra områden ligger i att på ett adekvat sätt förankra den stora kunskapsmängd som processas i en relativt snabb progression, varför det är av största vikt att alla delar av utbildningen samspelar och samverkar i såväl kursplaner som själva genomförandet av kurserna. Bland annat måste det därför alltid säkerställas att det i undervisande lärares planering finns utrymme för att kunna samverka med såväl ämneslärare som VFU-ansvariga. Det måste också kontinuerligt tas höjd för att undervisningen ska kunna genomföras och bedrivas på ett sätt som är flexibelt och som kan bibehållas exempelvis i relation till ett varierande antal studenter med olika inriktningar och ämnestillhörigheter. Ett sätt att effektivisera arbetet är att säkerställa att kursplanerna är tydliga för såväl UVK- och ämneslärare som för studenter. Detta är en del av det ständigt pågående utvecklingsarbetet, som följs upp och utvärderas efter varje genomförd kurs.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

- 6. Visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Självvärderingen utifrån examensmål 6 kan endast göras utifrån ett begränsat underlag. Utbildningen i UVK har vid tidpunkten för självvärderingen genomfört och avslutat 30 högskolepoäng av utbildningens totala 60 högskolepoäng.

Examensmål 6 är ett mål som mer eller mindre explicit fångas upp av lärandemål i samtliga UVK-kurser. Den del av examensmålet som berör ”samhälleliga och etiska aspekter /.../ de mänskliga rättigheterna /.../ barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling” lyfts redan i UVK1 och fördjupas i lärandemål inom ramen för UVK2-3. Särskilt fördjupas detta perspektiv i den ännu inte genomförda UVK6-kursen. Förmågan att ”i det pedagogiska arbetet göra bedömningar” utvecklas och fördjupas i UVK4 och UVK7, som inte heller har genomförts ännu, och att kunna göra detta ”utifrån relevanta vetenskapliga /.../aspekter” konkretiseras främst inom ramen för den inte heller genomförda UVK5-kursen. Då fyra av sju UVK-kurser ännu inte har getts, finns inte förutsättningarna att redogöra för vare sig genomförandet eller utfallet av hela examensmålet. Progressionen exemplifieras nedan så långt det är möjligt med nedslag i lärandemål, kursinnehåll och examinationsuppgifter i de hittills genomförda kurserna UVK1-3.

De kunskapsmässiga grunderna för examensmålets centrala aspekter ges genom en progression, där ett samhällsperspektiv, som även omfattar juridiska, politiska och etiska aspekter, förs in i utbildningen redan i UVK1-kursen. Det kommer där till uttryck i lärandemål som till exempel behandlar det svenska utbildningssystemet samt skolans och utbildningens roll i samhället. Studenterna får härigenom också redan i UVK1 möta aspekter av hållbarhet. Livslångt lärande pekas ut som en sådan aspekt i inledande föreläsningar och kurslitteratur, till exempel i kursboken *Lärande Skola Bildning*, som följer studenterna genom alla UVK-kurserna, och i Bernt Gustavssons *Utbildningens förändrade villkor: nya perspektiv på kunskap, bildning och demokrati*. En annan aspekt som betonas är vilken typ av utbildning samhället har och kommer att ha behov av. Dessutom lyfts hur utvecklandet av demokratiska processer kopplade till

mänskliga rättigheter kan bidra till ett demokratiskt hållbart samhälle även för framtida generationer, inklusive utbildningens roll i detta. Det sker till exempel i en inledande föreläsning om "Skolans uppdrag, demokrati och värdegrund". Parallellt tränas de färdigheter som krävs för att behärska examensmålet i återkommande examinerande seminarier. Ett sådant exempel är ett av seminarierna i UVK1, där studenterna efter att ha tagit del av föreläsningar om skoljuridik, yrkesetik och mänskliga rättigheter inklusive barnkonventionen, deltar i seminarieövningar som utgår från konkreta fall. Fallen behandlar till exempel frågeställningar som "Vilka konsekvenser får lärarens förhållningssätt för elever utifrån ett juridiskt och etiskt perspektiv?". Studenterna lämnar före seminariet in en enskild analys av fallet ifråga som grund för seminariets diskussion. Efter seminariet bearbetas texten och lämnas sedan åter in för slutbedömning. Arbetsgången leder till att studenterna i sina bearbetningar når djup och nyans i bedömningarna och belägger sin argumentation med tydliga referenser till kurslitteratur, styrdokument, lagar och etiska riktlinjer. Såväl vetenskapliga som ideologiska och etiska aspekter utgör på detta sätt redan från början en referensram för studenternas professionsutveckling och utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt, som inkluderar förmågan att göra adekvata professionella bedömningar och ställningstaganden.

I UVK2 får studenterna träna ställningstaganden, som i princip omfattar examensmålet alla delar. Det sker genom att de (som beskrivits under examensmål 3) uppmanas att formulera sina tankar kring en pedagogisk grundsyn, utifrån lärandemål och uppgifter som examineras både muntligt och skriftligt. Detta kräver av studenten såväl vetenskapligt-filosofiska som etiska överväganden kring den egna kunskapssynen, inklusive samhälls-, människo- och barnsyn i relation till skolans samhällsuppdrag och samhällets krav, däribland mänskliga rättigheter, barnkonventionen och en hållbar utveckling.

I UVK3 behandlas examensmålet, som en fortsättning och fördjupning av ovan nämnda innehåll i UVK 1, där bland annat läroplanernas portalparagraf analyseras ur ett historiskt perspektiv. Till exempel får studenterna i UVK3-seminarierna arbeta fördjupat med värdegrundsfrågor som enligt lärandemålen knyts till identitetspolitiska och etiska dilemman som i olika avseenden berör samhällets föreställningar om normalitet och avvikelse. Studenterna lär sig till exempel enligt ett par av kursens lärandemål att "kommunicera och reflektera kring värdegrundsfrågor som rör bl.a. identitet, sexualitet, etnicitet och klass, i relation till skolans samhällsuppdrag" samt att "beskriva hur föreställningar om normalitet och avvikelse skapas och analysera hur dessa kan påverka lärare och elever". Detta innebär även att insikten om villkoren för en socialt och demokratiskt hållbar utbildning fördjupas. Vidare behandlas enligt lärandemål i UVK3 begrepp som mobbning, diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Studenterna ska kunna beskriva och förklara sådana begrepp ur såväl sociologiska som psykologiska perspektiv, samt med beaktande av skolans styrdokument och barnkonventionen. Områdena knyts på olika sätt även till en hållbar digitalisering av samhället och examineras i varierande och kompletterande form enligt principerna för det återkommande kursupplägget, däribland i ett par fallstudier som beskrivits under examensmål 5.

Styrkor: Innehållsmässigt är den grundläggande färdigheten och förmågan att göra pedagogiska bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter väl framskriven i UVK-kursplanerna. Sammantaget ges det enligt beskrivningen ovan redan i de tre hittills genomförda kurserna en god teoretisk grund för att de blivande ämneslärarna ska kunna utveckla ett professionellt förhållningssätt som inbegriper denna förmåga, och som parallellt även tränas, problematiseras och prövas praktiskt genom UVK-kurserna. Detta bedöms kunna bidra till fortsatt hög kvalitet genom

utbildningen samt till att examensmålet ska kunna uppnås vid utbildningens slut då alla kurser har genomförts.

Utvecklingsområden: Utmaningen är att alla delar av utbildningen samspelar och samverkar i såväl kursplaner som praktiken, för att säkerställa progressionen av det breda kunskapsområdet. Under självvärderingen har det exempelvis upptäckts att begreppet hållbarhet inte uttryckligen adresseras i lärandemålen i UVK. Såsom framgått i beskrivningen ovan betonas detta icke desto mindre i undervisningen. Dock borde det även synas i kursplanerna, varför detta är ett område som bör ses över vid nästa kursplansrevidering i samband med uppföljning av genomförda kurser. På samma sätt förbereds förmågan att kunna göra avancerade bedömningar innan detta mål konkretiseras i kursplanen i den ännu inte genomförda kursen UVK4. Huruvida detta mål bör explicitgöras i UVK-kursplanerna redan innan dess, till exempel i UVK2, har diskuterats i styrgruppen i relation till motsvarande ämnesdidaktiska mål i ämnena och i VFU:n och kommer framöver att övervägas. Examensmål 6 handlar vidare om svåra områden och bedömningar som emellanåt ställer mycket stora krav på de undervisande lärarnas eget förhållningssätt, till exempel utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt ifråga om interkulturell och normkritisk medvetenhet. Det är därför viktigt att UVK-lärare erbjuds kompetensutveckling inom områdena ifråga.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Redogör för hur det säkerställs att studenterna uppnår den del av examensordningens mål som gäller jämställdhet, dvs. visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

I HKR:s jämställdhetsplan *Jämställdhetsintegrering 2017–2019* anges jämställdhet som ett angeläget område för ämneslärarutbildningen och andra utbildningar vid HKR. Liksom på övriga lärosäten i landet har ämneslärarutbildningen vid HKR en snedrekrytering där majoriteten studenter utgörs av kvinnor. Dokumentet anger bland annat att högskolan behöver göra insatser för att bryta könsstereotypera studieval genom att till exempel stödja utvecklingsarbeten om genus och jämställdhet i utbildningarna, men också att göra översyn av antagningsprocessen ur ett jämställdhetsperspektiv. Perspektivet kommer också att lyftas i olika marknadsföringsinsatser.

Arbetet med jämställdhetsperspektivet sker på utbildningen utifrån två nivåer; dels på en innehållsnivå där utbildningens kurser via ämnesval och didaktik beaktar, kommunicerar och förankrar perspektivet, dels på en planerande och styrande nivå där utbildningens personal, undervisande lärare, kursansvariga och programansvarig arbetar med jämställdhetsperspektivet i utbildningens former.

Utbildningens innehåll (ämne): I UVK är jämställdhetsperspektivet således närvarande genom alla kurser. Det har också betonats mer explicit i lärandemål och uppgifter i de hittills genomförda kurserna UVK1 och UVK3, då skolans värdegrund och värdegrundsarbete behandlas, till exempel i målkonkretiseringen om att studenterna ska kunna "redogöra för och problematisera begrepp som demokrati, värdegrund, diskriminering och jämställdhet i relation till läroplanen och skolans praktik", se självvärderingen under examensmål 2 och 6. Ett genus- och jämställdhetsperspektiv lyfts på ett naturligt sätt in redan i UVK1-kursen i samband med att lärarprofessionen, som ju i hög grad bidrog till kvinnornas inträde på arbetsmarknaden, belyses ur ett historiskt perspektiv och följs upp av ett lärandemål där studenterna ska kunna "redogöra för och med historisk förankring diskutera och problematisera utvecklingen av skolväsendet, ämneslärarprofessionen och skolans samlade uppdrag/.../". Målen har också examinerats i form av en valfri fråga i salstentamen som formulerats "Nämner något om varför en lärare behöver kunskaper om genus. Använd i svaret några valfria etablerade begrepp från kurslitteraturen/föreläsning som har med genus att göra." Jämställdhetsperspektivet kommer därmed redan från och med den första UVK-kursen att utgöra en referensram för studenternas fortsatta utveckling av ett professionellt förhållningssätt och kommande yrkesutövning.

Utvecklingsområde: (1) *Stärka närvaron av ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten genom kompetensutveckling av personal.* Ett jämställdhetsperspektiv, som tar sig uttryck i den vardagliga kommunikationen mellan lärare och student samt lärare emellan i planeringen av undervisningens former, är centralt för ett genomgripande jämställdhetsperspektiv i utbildningen. Avgörande för en sådan utveckling är att utbildningens personal har kunskap och en medvetenhet om jämställdhetsperspektivets innehåll och mål, vilket kan nås genom en kontinuerlig kompetensutveckling i frågan. Detta synliggör för UVK:s del också behovet av ett gemensamt programområdesöverskridande forum för UVK-lärare, där en sådan diskussion kan hållas vid liv och samsyn nås, utifrån ett specifikt UVK-perspektiv som kommer att bidra till likvärdighet och hög kvalitet genom UVK-kurserna i samtliga lärarprogram. (2) *Kartläggning av studieavbrott, studieavhopp, rekrytering till utbildningen utifrån fördelningen av män och kvinnor.* En sådan kunskap är avgörande för åtgärder inom varje område, och kunskapsinhämtningen kommer att vara en del av det kartläggningsarbete som beskrivs som utvecklingsområde i avsnittet *Uppföljning, åtgärder och återkoppling.*

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Arbetet med systematiskt kvalitetsarbete inom ämneslärarutbildningen vid HKR sker på tre nivåer: *ledningsnivå*, *programnivå* och *kursnivå*. Avgörande för att uppföljning, åtgärder och återkoppling ska fungera och resultera i en kontinuerlig kvalitetsutveckling i utbildningen är att det finns en transparens och samverkan mellan de olika nivåerna, det vill säga att policy- och systemnivån tydligt och omedelbart får positiva återverkningar i verksamheten; i kurserna, i klassrummen och för studenten.

Systematiskt kvalitetsarbete på ledningsnivå: HKR har sedan 2015 utvecklat ett kvalitetssystem avseende utbildning som är väl integrerat med högskolans hela strategi och uppdrag. Syftet med systemet är dels att implementera den övergripande strategin och högskolans generella uppdrag i verksamheten och dels att centralt samordna de olika kvalitetsutvecklande processerna, såsom kvalitetssäkring, planering, uppföljning. Målet är att koppla samman det lärosätetsstrategiska utvecklingsarbetet med det utbildningsnära, men också det kortsiktiga och långsiktiga utvecklingsarbetet genom att utgångsläge, nuläge och önskat läge hanteras samtidigt i planer och dialoger.

Systematiskt kvalitetsarbete på programnivå: Programnivå är den avgörande nivån för styrning och implementering. För ämneslärarutbildningen betyder det att programansvarig (POA) tillsammans med ämnesansvariga skriver en självvärdering för programområdet två gånger per år i en verksamhetsutvecklingsrapport. Rapporten ligger till grund för en verksamhetsutvecklingsplan, som presenteras i ett första utkast för dekan i maj. Efter återkoppling till POA ligger planen till grund för budgetarbetet i september. Den slutliga planen antas i december. I en verksamhetsdialog med lärosätets ledning i mars kommunicerar POA utfallet av föregående års verksamhet och verksamheten i programmet under innevarande år. POA redogör för planerat kvalitetsutvecklingsarbete och HKR:s ledning ger under dialogen återkoppling på presenterade åtgärdsförslag.

En viktig del av underlaget till kvalitetsarbetet på programnivån är programutvärderingarna som sker i det digitala verktyget *EvaSys* samt i dialogform med studenter på campus en av de sista dagarna under utbildningen. Programutvärderingen omfattar utbildningens alla delar och utgår från examensmålen.

Studenterna värderar programmets innehåll, utformning och genomförande samt utvecklingen av generiska kompetenser och professionskompetens. Utvärderingen ger vid analys god information om åtgärder som behöver vidtas och dessa är en del av det kontinuerliga kvalitetsutvecklingsarbetet på programnivå vilket kan sammanfattas i dokumentet *Säkring av examensmålen*. Här listas samtliga examensmål och delas av all undervisande personal. I dokumentet synliggör vi i vilka kurser, och hur, respektive examensmål säkerställs genom de enskilda lärandemålen i kursplanerna. Dokumentet är ett viktigt underlag för diskussioner om examensmålen olika aspekter och hur progressionen i dem ser ut genom utbildningen. Arbetet med dokumentet sker kontinuerligt under planeringsdagar, internat och möten, där undervisande lärare, kursansvariga, ämnesansvariga och programansvarig deltar och bidrar i arbetet.

Systematiskt kvalitetsarbete på kursnivå: Kvalitetsarbetet via uppföljning, åtgärder och återkoppling sker på kursnivå framförallt av undervisande lärare, kursansvarig och studenter, i en nära och återkommande kommunikation. Ytorna för denna utvärderande kommunikation är dels formella skriftliga utvärderingar av studenter samt planlagda dialoger med studenter, dels den informella och ständigt pågående kommunikationen mellan student och undervisande lärare som pågår under kursens gång och som den undervisande läraren noterar och följer upp under de formella planlagda dialogerna med studenterna vid kursens slut.

Den formella skriftliga kursutvärderingen publiceras på kursens studieplattform. Studenterna värderar olika påståenden om utformning, genomförande och examinationer samt ges möjlighet att beskriva kursens styrkor och utvecklingsbehov i fritext. Kursutvärderingarna bearbetas och analyseras i första ledet av kursansvarig och ämnessamordnare som redovisar en samlad beskrivning av studenternas input och förslag på åtgärder till POA i en kursrapport. Kursansvarigs analys samt ämnessamordnarens och POA:s återkoppling ligger också till grund för lärarlagets planering inför nästa kurs. Nästa gång kursen ges redogör kursansvarig vid kursstart för utvärderingens utfall och vidtagna åtgärder som studenterna ombeds lägga extra vikt vid i den egna kursutvärderingen.

Uppföljning av studieresultat, studieavhopp och planerad studietid: En central del av vår kvalitetsutveckling tar sin utgångspunkt i den sedan länge välkända förutsättningen att ämneslärarutbildningarna nationellt relativt till övriga professionsutbildningsprogram har stora studieavhopp och studieavbrott. Denna förutsättning blir än mer central för vårt kvalitetsutvecklingsarbete när vi också beaktar det faktum att ämneslärarutbildningen vid HKR jämfört med de flesta andra lärosäten har ett studentunderlag som i större utsträckning kommer från studieovana bakgrunder och miljöer.

Hanteringen av denna förutsättning sker genom tre åtgärdsprogram eller fokusområden: *Ämnesdidaktisk utveckling*, *Uppföljning av studieresultat* och *Studienära stödfunktioner*, varav de två senare redovisas här (för ämnesdidaktisk utveckling, se rubrik *Utbildningsmiljö*).

Uppföljning av studieresultat: Uppföljning av studieresultat för enskilda studenter genomförs en gång per termin av POA tillsammans med kursansvariga och studie- och karriärvägledare. Syftet är att tidigt upptäcka studenter som behöver erbjudas olika former av stöd. Detta följs upp av en genomgripande översyn av hur stödet fungerar och utfallet av eventuella individuella studieplaner. Individuella studieplaner upprättas vid behov av studie- och karriärvägledare i samråd med studenten och POA.

En väl strukturerad uppföljning av studieresultat har visat sig vara ett effektivt sätt att motverka studieavhopp och studieavbrott vars orsak är otillräckliga studieresultat. Det är framförallt tidsaspekten som är viktig. Ett tidigt uppmärksammande av otillräckliga studieresultat gör att studenten ofta kan återetablera sin ursprungliga tidsplan för studierna, medan det är svårare vid ett sent uppmärksammande.

Studienära stödfunktioner: Vid HKR erbjuds studiestöd genom Läranderesurscentrum (LRC) i form av olika lärverkstäder med fokus på språk, skrivstöd, studieteknik, matematik, och IT- och mediepedagogisk hjälp. Stödet genom LRC riktar sig till alla studenter och ges såväl på bokningsbara tider som på dropin-tider. LRC ansvarar även, genom en samordnare, för stöd till studenter med funktionsnedsättningar.

Vid HKR arbetar lärarna med att ge individuellt stöd efter behov i samband med undervisningen. Detta säkerställs genom att resurser för ändamålet ingår i varje kursbudget. Genom att följa studenters studieresultat identifieras tidigt studenter som behöver erbjudas formaliserat stöd i form av upprättandet av en individuell studieplan och/eller stöd från LRC. I den regelbundna uppföljningen har LRC och studie- och karriärvägledare en central roll. HKR erbjuder ett gott stöd men utmaningen ligger i att motivera de studenter som har behov av stöd att ta emot den hjälp som erbjuds. Studie- och karriärvägledarna vid HKR erbjuder tidiga möten med studenterna, i syfte att etablera kontakt för att kunna vara ett stöd genom studierna.

Utvecklingsområden: I det fortlöpande arbetet med kvalitetsutveckling har vi identifierat följande utvecklingsområden:

Systematisk kartläggning av studieavhopp: Ämneslärarutbildningen vid HKR startade 2015 i mindre skala och i nuvarande större skala först 2017. Det gör att vi saknar en tillräcklig empirisk kunskap om varför studenter väljer att hoppa av sina ämneslärarstudier vid HKR. En sådan kunskap är nödvändig för att förebygga avhopp. Från HT19 kommer ett sådant system för kartläggning av studieavhopp att implementeras. Den har två ben, dels en uppsökande del där den avhoppade studenten som aldrig anmälde sitt avhopp kontaktas och intervjuas om skälen för sitt avhopp, dels en insamling av preferenser när studenten gör ett formellt och registrerat avhopp från sina studier. Med det detta system kommer vi med tiden att ha en kunskapsbank kring studieavhopp som är tillräcklig för att använda i ett kvalitetsutvecklingsarbete.

Utveckling av stödfunktioner: De stödfunktioner som anges ovan är väsentliga för studenternas studieresultat, men de kan utvecklas och kompletteras med ytterligare stödfunktioner. Karaktären på ovan nämnda stödfunktioner är specifikt kunskapsorienterade och syftar till att stödja studentens kunskapsutveckling. En kompletterande stödfunktion skulle vara mer erfarenhetsmässigt orienterad och rikta in sig mot ett stöd som handlar om att möta frågor och osäkerhet kopplat till vad akademiska studier innebär. En sådan mer erfarenhetsinriktad stödfunktion kommer då att uppbäras av studenter som innehar denna erfarenhet, det vill säga av studenter i senare årskullar. Detta mentorsprogram kommer att implementeras från HT19, det är först då vi har tillräckligt med studenter med en viss erfarenhet från akademiska studier i programmet.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

I ämneslärarutbildningen vid HKR är ett studentcentrerat lärande och en studentcentrerad undervisning angeläget ur perspektiv som rör såväl studenters motivation och självreflektion som deras engagemang i utvecklingen av utbildningen. Mot denna bakgrund beaktas studentperspektivet vid HKR på flera nivåer. På en övergripande nivå är studenterna, via studentkåren, representerade i beslutande nämnder, så som högskolestyrelse och fakultetsnämnder.

Studenterna vid HKR inbjuds att ta aktiv roll i arbetet med att vidareutveckla utbildningens innehåll och genomförande på olika sätt. Program- och kursutvärderingar används som ett verktyg att säkra kvaliteten i utbildningen men också för att möjliggöra studentinflytande. Nedan ges ytterligare exempel på hur studenternas formella inflytande är organiserat, men också hur de ges möjlighet till informellt inflytande.

Studentdialoger

Dialogmötena syftar till att möjliggöra för studenter att delta i processer som utvecklar utbildningen. Mötena är upplagda som ett samtal där studenterna ska känna sig fria att lyfta smått som stort och inleds med att programansvarig (POA) ger kort information om vad som är på gång i programmet, följt av studenternas ärenden och frågor. Till studentdialoger ombeds samtliga klasser att skicka två representanter. Återkoppling görs av POA till kursansvariga och lärare i för ärendet lämpligt forum och till studenter i nästkommande studentdialog. Identifierade utvecklingsbehov följs upp med idégenerering och beslut om åtgärder.

Studentinflytande i undervisningen

Vi tar tillvara studenternas intressen genom att lärare och studenter samverkar i utformningen av pågående kurser. Idén är att studenternas inflytande i en kurs medverkar till att kursens innehåll och genomförande blir mer relevant för studenterna och att tillgängligheten höjer kvaliteten i utbildningen. Genom att involvera studenterna inbjuds de att tänka kritiskt och att ta eget ansvar för sitt lärande. Detta görs framförallt genom att underlätta kommunikationen med studenterna och på ett systematiskt sätt ta tillvara deras preferenser.

Utvecklingsområde: *att öka studentinflytande genom större delaktighet i utbildningen. Se avsnittet Uppföljning, åtgärder och återkoppling om mentorsprogram.*

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskriv, analysera och värdera utifrån rubrikerna nedan. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel från respektive inriktning (årskurs 7–9, gymnasieskola).

Gemensamt för grundskolans årskurs 7–9 och gymnasieskolan

För professionsutbildningar är det särskilt viktigt att arbeta för ett närmande mellan akademi och arbetsliv. I Ämneslärarprogrammet vid HKR säkerställs målen om arbetsliv och det omgivande samhället med följande rubriker: *En utvecklad och fördjupad VFU* och *Kompetensen hos utbildningens personal*.

En utvecklad och fördjupad VFU: För att studenterna tidigt ska växa in i yrkesrollen arbetar vi med tidiga möten mellan studenter, handledare på fältet och högskolans lärare och examinatorer. Dessa träffar består av föreläsning, workshop och erfarenhetsutbyte om handledaruppdraget. Upplägget med gemensamma träffar för handledare och studenter är ett sätt att ytterligare stärka samverkan mellan HKR och skolorna.

Kompetensen hos utbildningens personal: Ett flertal av ämneslärarutbildningens lärare har en lång erfarenhet av undervisning som ämneslärare (se bifogad lärartabell) vilket borgar för en närvaro av arbetslivets perspektiv och behov på ämneslärarutbildningen.

Utvecklingsområde: Från HT19 kommer ämneslärarutbildningen vid HKR att implementera en i grunden omarbetad VFU. Syftet är att öka kvaliteten i själva VFU, men också att stärka ämneslärarutbildningen samverkan med skolorna och det omgivande samhället. Den nya VFU strukturen utgår från samarbetsskolor där VFU kommer att vara utgångspunkten för ett fördjupat samarbete mellan ämneslärarutbildningen och skolorna. VFU kursens nuvarande trepartssamtal, handledarmöten och examination kommer att utökas med återkommande seminarier på skolan där HKR lärare kommer att närvara i egenskap av examinatorer och seminarieledare. På detta sätt kommer handledarna på fältet och skolorna att knytas närmare till ämneslärarutbildningen. Samarbetet kommer att innehålla fortbildning åt båda håll, samt en handledarutbildning som är specifikt anpassad till ämneslärarutbildningen.